[2022]15 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 730

ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1167)

ਅਗਸਤ 05, 2022

[ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਜੇ.ਕੇ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 – ਧਾਰਾ 77 – ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ - ਆਰਆਈਐਲ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੇਬੀ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਆਰਆਈਐਲ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਰਆਈਐਲ ਦੇ 12 ਕਰੋੜ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਸਨ - ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 04.02.2005 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਕੋਲ ਆਰਆਈਐਲ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ - ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਇਆ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਆਰਆਈਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਆਰਆਈਐਲ ਨੇ 38 ਸਬੰਧਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਯਮ 3 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ, ਸੇਬੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1995 ਦੇ 5 ਅਤੇ 6 - ਆਰਆਈਐਲ ਨੇ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - 29.09.2011 ਨੂੰ ਆਰਆਈਐਲ ਨੇ ਸੇਬੀ ਕੋਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਖਿਆ - ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਗੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਸੇਬੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਮੁੱਖ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ - ਸੇਬੀ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ - ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਸੇਬੀ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ- ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1995 - ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 3,5,6 - ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ) ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1995 – ਨਿਯਮ 4 – ਸੇਬੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਯਮ - ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 11 (1) – ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 2018 – ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 13 (2) (ਏ), 29 – ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਨਿਯਮ, 2003।

ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ - ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ - ਸੇਬੀ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੇਬੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ - ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਫਲ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਿਖਾਉਣ - ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ - ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ - ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ - ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਗੇਟ ਕੀਪਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਘਟੀਆ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾੜੇ ਆਰਥਿਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ - ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮਾ - ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਸਿਰਫ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਿਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਨ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 - ਧਾਰਾ 129 - ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ - ਧਾਰਾ 473 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਿਧਾਂਤ / ਸਿਧਾਂਤ - ਚੈਰੀ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਚੋਣਵੇਂ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਚੈਰੀ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਸੇਬੀ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਇਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੇਬੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਫਲ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨਾ। ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਿਖਾਉਣ। [ਪੈਰਾ 42] [751-ਸੀ-ਡੀ]

1.2 ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 43] [751-ਡੀ-ਈ]

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਕਾਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2003 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਟਾਕਾਨੇ ਕੇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਰਕ ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਆਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਾਕਾਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ (i) ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇ; (ii) ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵ, ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ; ਅਤੇ (iii) ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਅਰਥਾਤ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 44][752-ਬੀ-ਈ]

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਲ 1994 ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

2005 ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 45] [764-ਬੀ-ਡੀ]

4. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਤੋਂ 129 ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ:

i. ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਬੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ii. ਸੇਬੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

iii. ਸੇਬੀ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।

iv. ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਹੈ।

v. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੱਸੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 53][757-ਏ-ਈ]

5. ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਧਾਰਨ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੇਬੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੇਬੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ 'ਚ 'ਨਹੀਂ' ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅੱਗੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਰਾਏ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 54] [757-ਈ-ਐੱਫ]

6. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੇਬੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 55] [757-ਐੱਫ.-ਐੱਚ]

7. ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ ਧਾਰਾ 207 ਅਤੇ 208 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਪੱਕ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 56] [757-ਐੱਚ; 758-ਈ]

8. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜੋ ਉਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੇਬੀ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੇਬੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੈਰੀ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 57 ਅਤੇ 58] [758-ਐੱਫ-ਜੀ; 759-ਸੀ]

9. ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ:

(i) ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ

(ii) ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

(iii) ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਾਏ। [ਪੈਰਾ 59] [759-ਡੀ]

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਐਸਕੇ ਸ਼ਰਮਾ **(1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364: [1996] 3 ਐਸਸੀਆਰ 972;** *ਟੀ ਟਾਕਾਨੇ ਬਨਾਮ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ* **2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 2022 (3) ਸਕੇਲ 585;** *ਐਸ.ਪੀ. ਵੇਲੂਮਨੀ ਬਨਾਮ ਅਰਾਪੋਰ ਇਯਾਕਮ* **2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 663 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਥ੍ਰੀ ਰਿਵਰਜ਼ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜਵਾਬਦੇਹ) ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) **[2004] ਯੂਕੇਐੱਚਐੱਲ 48;** *ਇਨ ਰੀਕੇ (ਇਨਫੈਂਟਸ)* **[1965] ਏਸੀ; ਇਨ ਰੀ ਈ (ਐੱਸ. ਏ.) (ਇੱਕ ਮਾਈਨਰ) [1984] 1 ਡਬਲਯੂ. ਐੱਲ. ਆਰ. 156; ਨੀਆ ਆਰਟਰੀਆ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਟ ਲੇਕਸ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [1981] ਕਾਮ ਐੱਲ. ਆਰ. 138 139-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1996] 3 ਐਸਸੀਆਰ 972	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 43
2022 (3) ਸਕੇਲ 585	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 21

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1167

2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 209 ਵਿੱਚ 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1945 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 28.03.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਹਰੀਸ਼ ਐਨ ਸਾਲਵੇ, ਕੇਵੀ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ, ਅਮਿਤ ਦੇਸਾਈ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੇਆਰ ਸ਼ਸ਼ੀਪ੍ਰਭੂ, ਰੋਹਨ ਸ਼ਾਹ, ਰਾਘਵ ਸ਼ੰਕਰ, ਅਮੇਅ ਨਾਬਰ, ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ੇਨੋਏ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਰ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ ਏਐਸ, ਵੈਂਕਟਰਮਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਅਰਵਿੰਦ ਪੀ ਦਾਤਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੂਰਜ ਚੌਧਰੀ, ਧਵਲ ਮਹਿਰੋਤਰਾ, ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਸਿੱਕਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇ ਅਸ਼ਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਹ ਅਪੀਲ 2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 209 ਵਿੱਚ 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1945 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 28.03.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਗੁਰੂਮੂਰਤੀ ਨੇ 21.01.2002 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਕੋਲ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਆਰਆਈਐਲ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਰਆਈਐਲ ਦੇ 12 ਕਰੋੜ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ੧੯੯੪ ਵਿੱਚ ਆਰਆਈਐਲ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੇਬੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ 04.02.2005 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਬੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 17.05.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਰਆਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਆਈਐਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਚਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਸੇਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

5. 16.04.2010 ਨੂੰ, ਸੇਬੀ ਨੇ ਆਰਆਈਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਰਆਈਐਲ ਨੇ 38 ਸਬੰਧਤ ਇਕਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3, 5 ਅਤੇ 6 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1995. ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ।

6. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਦੇ ਐਜੂਡੀਕੇਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਐਜੂਡੀਕੇਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ) ਨਿਯਮ, 1995 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਆਈਐਲ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

7. ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 18.7.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਫਤਰੀ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ 29.09.2011 ਨੂੰ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇਬੀ ਕੋਲ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

9. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਨੇ 23.04.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

> "ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 5 (ਏ) ਤੋਂ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ/ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
>
> 1. ਬੇਨਤੀ 5 (ਏ): ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਤੋਂ 11 ਜੂਨ, 2009 ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਏ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ।
> 2. ਬੇਨਤੀ 5 (ਬੀ): ਰਾਏ ਲੈਣ ਲਈ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣਯੋਗ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
> 3. ਬੇਨਤੀ 5 (ਸੀ): ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ 7 ਫਰਵਰੀ, 2012 ਅਤੇ 1 ਸਤੰਬਰ, 2011 ਨੂੰ 18 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।
> 4. ਬੇਨਤੀ 5 (ਡੀ): ਸੇਬੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006, 11 ਜੂਨ, 2009 ਅਤੇ 25 ਅਗਸਤ, 2010 ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਰਾਏ/ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।

10. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2017-18 ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਮੰਗੀ। ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ 26.07.2017 ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ:

> ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
>
> ਮੈਂ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਉਹ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਆਰਯੂਪੀਐਲ ਅਤੇ ਆਰਪੀਟੀਐਲ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਐਡਵਾਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਰਾਊਂਡ ਟ੍ਰਿਪਿੰਗ ਸੀ।
>
> ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਮਾਲੇਗਾਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਨੇ ਆਰਆਈਐਲ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ।

12. ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈ.ਐਚ. ਮਾਲੇਗਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਗਈ।

13. 21.01.2019 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਲੰਬਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ:

> ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ:
>
> (ਏ) ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ;
>
> (ਬੀ) ਹੋਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਨੋਟਿੰਗ;
>
> (ਸੀ) ਬਾਹਰੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈ.ਐਚ. ਮਾਲੇਗਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਸੀ;
>
> (ਡੀ) ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਰਾਏ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੇਸ।

14. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

> ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਸੇਬੀ (ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2018 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 13 (2) (ਏ) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
>
> "(ਏ) ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਡਿਫਾਲਟ (ਆਂ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਦਿ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ;
>
> ਵਿਆਖਿਆ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ।
>
> ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਸੇਬੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਐਲਓਡੀਜੀ) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 300. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 04.02.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੇਬੀ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪੂਰਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

16. 16.07.2020 ਨੂੰ, ਸੇਬੀ ਨੇ ਸੇਬੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ:

> (ਏ) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਸੇਬੀ ਐਕਟ, 1992 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਬੀ (ਪੀਐਫਯੂਟੀਪੀ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ 1995 ਦੇ ਨਿਯਮ 3, 5 ਅਤੇ 6, ਸੇਬੀ (ਐਸਏਐਸਟੀ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 11 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1997 ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੋ।

(ਬੀ) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 55ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 (2) ਅਤੇ 77ਏ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

17. 30.09.2020 ਨੂੰ, ਸੇਬੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਦੱਸਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਨੇ 2020 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 209 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2021 ਦੇ ਆਈਏ ਨੰਬਰ 1945 ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ:

(i) ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ।

(ii) ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ.ਐਨ.ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਲਿਖਤੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ/ਕੇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ।

(iii) ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ.ਐਨ.ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਲਿਖਤੀ ਰਾਏ।

19. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 28.03.2022 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"5. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਸੇਬੀ ਭਾਵ ਅਸਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬੇ ਦੁਆਰਾ 2020 ਦੀ ਸੇਬੀ ਮਿਸਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 686 ਵਿੱਚ 30 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 2020 ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 686 (ਸ਼ਿਕਾਇਤ) ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ 'ਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

6. ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਆਰਆਈਐਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

21. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ:

i. ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਗਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ii. ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸੇਬੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀ ਟਾਕਾਨੇ ਬਨਾਮ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 210 ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

iii. ਸੇਬੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

iv. ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਏ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਚੋਣਵੇਂ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਚੈਰੀ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪੂਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

v. ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

22. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ:

i. ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ।

ii. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

iii. ਇਹ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਤਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਟੀ. ਟਾਕਾਨੇ ਬਨਾਮ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 210 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

v. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰਵ-ਪਰਿਪੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 207 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 207 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਗਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

vi. ਰਿਟਾਇਰਡ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

23. ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

i. ਕੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੈ?

ii. ਕੀ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਮੁੱਦਾ।

24. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਦਾਤਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ: (1) ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ; (2) ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਬੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

25. ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ 1992-1994 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 17.05.2006 ਦੇ ਨੋਟ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ 07.02.2012 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

4. ਆਰਓਸੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 81 (1ਏ) ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਡਿਬੈਂਚਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 81 (1 ਏ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

5. ਐਮਸੀਏ ਨੇ 2002 ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6. 2002 ਦੀ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ:-

i.) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਮਨਾਥ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ;

ii.) ਆਰਆਈਐਲ ਦੁਆਰਾ 34 ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਨਸੀਡੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ;

iii.) ਅੰਬਾਨੀ ਨਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ;

4.) ਅੰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਪੀਪੀਡੀ-4 ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

26. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2020 ਦੇ ਐਮਏ ਨੰਬਰ 686 ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਬੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੇਬੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 2020 ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 209 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੇਬੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ:

(ਏ) ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ 30 ਸਤੰਬਰ, 2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੇਬੀ ਨੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਜਾਰੀ ਹਨ; ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੇਬੀ ਨੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ:

> ਐਫ. ਐਲਡੀ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੋਨਸ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਮੇਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਸਮੇਤ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਾਰੰਟਾਂ ਵਾਲੇ ਐਨਸੀਡੀ ਜ਼ਰੀਏ ਅਸਲ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਏਜੀਐਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਡਿਬੈਂਚਰ-ਧਾਰਕ ਭਾਵ ਗੈਰ-ਸ਼ੇਅਰ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ 'ਬੋਨਸ' ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 12 ਕਰੋੜ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਨਿੱਜੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 'ਕੰਟਰੋਲ' ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ
>
> ਜੀ. ਐਲ.ਡੀ. ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਦਬਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ, ਐਨਸੀਡੀ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੁਫਤ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਯੋਗ ਵਾਰੰਟਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਐਨਸੀਡੀਜ਼, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2000 ਵਿੱਚ ਐਨਸੀਡੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਸਰਟ (ਪੀਏਸੀ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਯੂਨਿਟ ਟਰੱਸਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਯੂਟੀਆਈ) ਨਾਲ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਐਨਸੀਡੀ ਲਗਾਉਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੂਟੀਆਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ 'ਮੁਫਤ' ਬੋਨਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਭ 'ਤੇ ਐਲਡੀ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ

ਦੋਸ਼ੀ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀਮਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਯੂਟੀਆਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ।

....

....

ਪੀ. ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਓਨਾ ਸ਼੍ਰੀਖੰਡੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ (2013) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 14 ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਰਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਡੀ ਜੱਜ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਸਨ।

....

....

ਡਬਲਯੂ. ਜੱਜ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 473 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, 38 ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੇ ਕੋਝੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

27. ਦੇਰੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸੇਬੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 473 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 473 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> **"473. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ** - ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ।

ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 468 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵੇਕ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬੇਰੋਕ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

28. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 473 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਆਦਰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

29. ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਗੇਟ ਕੀਪਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਘਟੀਆ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾੜੇ ਆਰਥਿਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

30. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਸਾਲ 1992-1994 ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਮੁੱਦਾ II

31. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਲਈ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ:

i. ਇਹ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ;

ii. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ, ਯਾਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

32. ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਰੈਗੂਲੇਟਰ) ਨੇ 16.04.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

33. ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸੇਬੀ ਨੇ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 21.01.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਨੇ 28.01.2019 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2018 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

34. 28.01.2019 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 300. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 04.02.2019 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:

10. ਸੇਬੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਲੇਗਮ ਵੱਲੋਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 13 (2) (ਏ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ।ਇਹ ਨਿਯਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਾਈ ਪਾਵਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 13 (2) (ਏ) ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਸੇਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

35. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਸੇਬੀ ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ 2018 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 29 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ।

29. (1) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਬੋਰਡ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ - ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਤੱਥ ਲੱਭਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਚਾਹੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਭੇ ਗਏ ਤੱਥ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਗਲਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ/ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ / ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਬੀ 'ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਮਝ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੇਬੀ ਵਰਗੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

36. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਬੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

37. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਦਾ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

38. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸੇਬੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਏ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੇਬੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ।

39. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 21.01.2002 ਨੂੰ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਾਲ 1994 ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਡਿਬੈਂਚਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 04.02.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੇਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਬੇਸਿੱਟਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

40. ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੇਬੀ ਨੇ ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ,

ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸੇਬੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

41. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨੇ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

42. ਸੇਬੀ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੇਬੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਫਲ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨਾ। ਰੈਗੂਲੇਟਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਿਖਾਉਣ।

43. ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਐਸਕੇ ਸ਼ਰਮਾ, (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 364 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ:

> **28.** ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਫਾਰਮੂਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਰਸਲ ਬਨਾਮ ਡਿਊਕ ਆਫ ਨੋਰਫੋਕ* [(1949) 1 ਆਲ ਈਆਰ 109: 65 ਟੀਐਲਆਰ 225] ਵਿੱਚ 1949 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੇਟ-ਜੈਕੇਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ *ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ*। [(1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 405 : (1978) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 272]) ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ, ਨਿਰਪੱਖ ਸੌਦਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। (ਦੇਖੋ *ਏ.ਕੇ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ* [(1982) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 271 : 1982 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਸੀ ਆਰ ਆਈ) 152] ਅਤੇ *ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਕਪਾਹ ਮਿੱਲਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ*[(1981) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 664] ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰੈਪਕ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ* [(1969) 2 ਐਸਸੀਸੀ 262] ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਰੇਖਾ

(ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ) ਕਾਫ਼ੀ ਪਤਲਾ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਮੰਤਰੀ [(1984) 3 ਆਲ ਈਆਰ 935: (1984) 3 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 1174: 1985 ਏਸੀ 374, ਐਚਐਲ] ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ..."

44. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟਾਕਾਨੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 2003 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਟਾਕਾਨੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਰਕ ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਆਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਾਕਾਨੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ (i) ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇ; (ii) ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਭਾਵ, ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗਾ; ਅਤੇ (iii) ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਅਰਥਾਤ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਰੱਖਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"24. ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਮੁੱਦੇ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਰਵਉੱਚ ਹਨ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੱਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ, ਗੁਪਤਤਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਤੱਕ ਹਨ। ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ: (i) ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ: ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇ;

(ii) ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ: ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ;

(iii) ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ: ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਰਾਹੀਂ। ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪੱਖਪਾਤ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ. ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਰ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

25. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਤੀਜੇ (ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ) ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਨਿਰਪੱਖ ਪਰਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ) ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਸਿਰਫ ਨਿਰਭਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

45. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਾਲ 1994 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਰੰਗ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2005 ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੇਬੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਐਸਪੀ ਵੇਲੂਮਨੀ ਬਨਾਮ ਅਰੁੱਪੋਰ ਇਯਾਕਮ, 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 663 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"22... ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

46. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਸੇਬੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਸਿਰਫ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਨ।

47. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 473 ਤਹਿਤ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੀ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ।

48. ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> **129. ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਸੰਚਾਰ** - ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਪਤ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ।

49. ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਤਰਕ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ। ਸਰ ਜਾਰਜ ਮੈਕੇਂਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਿੰਗ ਜੇਮਜ਼ ਦੀ 23ਵੀਂ ਸੰਸਦ ਦੇ 18ਵੇਂ ਐਕਟ ਬਾਰੇ, ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਛੇਵੇਂ ਐਕਟ (1675), ਸਰ ਜਾਰਜ ਮੈਕੇਂਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭਾਗ 2 (1755), ਪੰਨਾ 1 ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ, ਪੰਨਾ 44 ਤੇ:

> "ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਭੇਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਦੌਲਤ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ: ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ, ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇੰਨੇ ਈਰਖਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਗੁਆ ਦੇਣਗੇ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਝੁਕ ਜਾਣਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੋ ਕੇਸ ਅੱਧਾ ਲੁਕਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਦੋ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ

50. ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਕਾਰਸਵੈਲ ਇਨ ਥ੍ਰੀ ਰਿਵਰਜ਼ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ) ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ (ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ) ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ), [2004] ਯੂਕੇਐਚਐਲ 48 ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੈਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਹਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ:

(ਏ) ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(ਬੀ) ਸੰਚਾਰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ;

(ਸੀ) ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ।

51. ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ/ਜਾਂਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ ਰੇ ਕੇ (ਬਾਲ), [1965] ਏਸੀ 201 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਿੱਥੇ ਜੱਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਰਬੀਟਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜੋ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

52. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੀ ਈ (ਐਸ.ਏ.) ਵਿੱਚ (ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ) (ਵਾਰਡਸ਼ਿਪ: ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਊਟੀ), [1984] 1 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 156, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਰੋਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ:

"ਇਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਇਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਵਾਰਡ ਦੇ ਸੱਚੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਵਾਰਡਸ਼ਿਪ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਰਡ ਦੀ ਭਲਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰੇ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

53. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਤੋਂ 129 ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਛੂਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ:

i. ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੇਬੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ii. ਸੇਬੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਾਹਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

iii. ਸੇਬੀ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ।

iv. ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

v. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੱਸੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

54. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਨ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੇਬੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੇਬੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ 'ਚ 'ਨਹੀਂ' ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅੱਗੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਰਾਏ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

55. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸੇਬੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਈਐਚ ਮਾਲੇਗਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਹਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

56. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ ਧਾਰਾ 207 ਅਤੇ 208 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। **ਐਸ.ਪੀ. ਵੇਲੂਮਨੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

> "26. ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 207 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕੇਸ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਮੁੱਢਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 207 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਥਰ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੇਬੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਪੱਕ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

57. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜੋ ਉਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੇਬੀ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੇਬੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨੀਆ ਕਾਰਟੇਰੀਆ ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਟ ਲੇਕਸ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, [1981] ਕਾਮ ਐਲਆਰ 138 ਤੇ 139, ਮੁਸਟੀਲ ਜੇ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ:

> 'ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨੇਲ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨ [1956] ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

1 ਕਿਊ. ਬੀ. 187 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਜੋ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲ ਭਾਰ ਜਾਂ ਅਰਥ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਣ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਜੋਖਮ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਕਸਰ 'ਚੈਰੀ-ਪਿਕਿੰਗ' ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

58. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੇਬੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਖੁਲਾਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੈਰੀ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

59. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ:

(i) ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ.ਐਨ.ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਾਏ

(ii) ਵਾਈ.ਐਚ. ਮਾਲੇਗਾਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

(iii) ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਬੀ ਐਨ ਸ਼੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਾਏ

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।
(ਸਹਾਇਤਾ: ਨੇਹਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016